

Одлуком Наставно-научног вијећа Филозофског факултета Пале, Универзитета у Источном Сарајеву, број 3084/ 20 од 30. 12. 2020, именована је Комисија за оцјену научне заснованости и подобности теме и кандидата мср Тијане Поповић, за израду докторске дисертације под насловом „Однос поетике романа и критичких есеја Вирџиније Вулф" (у даљем тексту: Комисија)¹ у сљедећем саставу:

1. Др Марија Летић, ванредни професор, Специфичне књижевности (Англистика), Филозофски факултет Пале, Универзитет у Источном Сарајеву, предсједник;
2. Др Петар Пенда, редовни професор, Специфичне књижевности – Англоамеричка књижевност, Филолошки факултет, Универзитет у Бањој Луци, и
3. Др Татјана Бијелић, редовни професор, Специфичне књижевности – Англоамеричка књижевност, Филолошки факултет, Универзитет у Бањој Луци.

Комисија је прегледала пријаву теме докторске дисертације и о томе подноси Наставно-научном вијећу Филозофског факултета, Универзитета у Источном Сарајеву сљедећи

ИЗВЈЕШТАЈ

О НАУЧНОЈ ЗАСНОВАНОСТИ И ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ И КАНДИДАТА ЗА ИЗРАДУ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О ФАКУЛТЕТУ:
1. Назив и сједиште факултета
Филозофски факултет Пале, Алексе Шантића 1, 71420 Пале
2. Податак о матичности факултета за научну област из којој припада дисертација
Факултет је матичан за научну област којој припада дисертација.
Факултет организује мастер и докторске студије из научне области којој припада ова дисертација (Филологија- Књижевност- Англистика).
ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
1. Кратка биографија кандидата
Тијана Поповић је рођена 9. марта 1988. године у Сарајеву. Основну школу похађала је у Сарајеву, Мокром, а завршила у Приједору 2003. године. Двије године средњошколског школовања похађала је Гимназију „Свети Сава“ у Приједору, а гимназијско школовање довршила у Гимназији Бања Лука. Филозофски факултет у Бањој Луци, Одсјек за енглески језик и књижевност, уписала је 2007, а дипломирала на Филолошком факултету у Бањој Луци 2011. године с општом просјечном оцјеном 8,71 (дипломски рад: <i>Ventriloquism in Carol Ann Duffy's Poetry</i>, ментор др Татјана Бијелић, оцјена 10). Исте школске 2011/2012 године уписала је мастер студије на Филолошком Факултету у Београду, које је окончала у септембру 2013, с просјечном оцјеном 9,67; одбраном мастер рада „Приповједни поступци у роману <i>Док лежах на самрти</i> Вилеама Фокнера“ код ментора др Радојке Вукчевић, оцјена 10. Од 2014. године запослена је као асистент на Филолошком факултету у Бањој Луци на предметима: <i>Средњовјековна енглеска књижевност</i>, <i>Енглеска књижевност ренесансе</i>, <i>Шекспир</i> и <i>Енглеска књижевност модернизма</i>. Била је ангажована на свим нематичним одсјецима на Филолошком факултету (<i>Енглески језик 1, 2, 3 и 4</i>) у школској 2014/2015 и 2015/2016, као и на Филозофском факултету у Бањој Луци, као и на Одсјецима за Историју, Психологију, Филозофију, Предшколско образовање, Учитељски студиј и Педагогију, у школској 2014/2015 години и на Одсјеку за психологију у школској

¹ Комисију чини наставници из научне области из које се брани докторат

2016/2017 години (Енглески језик 1, 2, 3 и 4).

Године 2015. године уписала је докторске студије на Филозофском факултету Пале Универзитета у Источном Сарајеву, смјер Књижевност - Англистика, а испите и обавезе предвиђене наставним планом и програмом завршила је с просјечном оцјеном 10.00.

2. Подобност кандидата да одговори на постављени предмет, циљ, задатке и хипотезе

Кандидаткиња мср Тијана Поповић је млад истраживач који је већ на основним студијама, а касније и својом мастер тезом показао интересовање за изучавање англоамеричке књижевности двадесетог вијека.

Други циклус студија на смјеру Језик, књижевност, култура на Филолошком факултету у Београду завршила је просјечном оцјеном 9.67, а испите на трећем циклусу студија завршила је просјечном оцјеном 10.00. Објавила је неколико научних радова у области дисертације, бавила се и превођењем, учествовала на више научних скупова у БиХ и иностранству. Показује способности и у домену образовне дјелатности, у оквиру свог рада на Катедри за англистику Филолошког факултета Универзитета у Бањој Луци (у звању вишег асистента), што показују и високе оцјене изведене из студентских анкета.

Све наведено доказује да је ријеч о савјесном и озбиљном кандидату за израду докторске дисертације.

3. Списак објављених радова из области докторске дисертације:

1. Тијана Поповић, *Књижевна ријеч у огледалу култура*. (Приказ књиге Светозара Кољевића *Одјеци речи*, Службени гласник, Београд, 2009); Крајина. Часопис за књижевност и културу, Art Print: Бања Лука, година X, број 33-34, прољеће-љето 2010, стр. 288-299.

2. Тијана Поповић, *Јединство форме и значења. Приповједни поступци у роману „Док лежах на самрти“ Виљема Фокнера*; Крајина. Часопис за књижевност и културу, Art print, Бања Лука, година XIII, број 50, прољеће 2014, стр. 198-218.

3. Тијана Поповић, *Путовање као вид глобализације у роману Џенет Винтерсон "Sexing the Cherry"*. Folia Linguistica et Litteraria: Časopis za nauku o jeziku i književnosti, : Institut za jezik i književnost, Filozofski fakultet, Nikšić, broj 17, 2017, UDK 821.111.09-31, стр. 113-122.

4. Тијана Поповић, *Зачеци и опште одлике енглеске књижевности ренесансе у: Енглеска књижевност ренесансе (избор текстова)*. Приредила: Тијана Поповић, Art print: Бања Лука, 2017, ISBN 978-99976-35-18-1, COBISS.RS-ID 6984728, рецензенти проф. др Петар Пенда и проф. др Татјана Бијелић.

5. Тијана Поповић, *Кратке форме у Андрићевој прози*, Филолог- Часопис за језик, књижевност и културу: Филолошки факултет Универзитета у Бањој Луци, јун 2020, број 21, оригинални научни чланак, УДК 821.163.41-3.09 Андрић И. DOI 10.21618/fil2021321p, COBISS.RS-ID 129053185, стр. 321-334.

ПОДАЦИ О ДИСЕРТАЦИЈИ

Назив дисертације : „Однос поезије романа и критичких есеја Вирџиније Вулф“

Научна област / ужа научна област (текст); УДК Стране књижевности (англистика)

4. Предмет и значај истраживања

Једна од главних преокупација у цјелокупном стваралаштву Вирџиније Вулф односи се на имплементирање одређених есејистичких *алата* у прозу, односно могућности и немогућности инкорпорисања есејистичког у саму прозу те су неки од њених романа изразит примјер (успјешног или мање успјешног) експерименталног романа са одликама

есеја (Саломан: 20102). Вулфова непрекидно истражује изражајну моћ есеја у смислу преокупирања читаоца, на начин на који то роман не може, бар не онај настао на традицији дотадашњих наративних постулата, а о есеју говори као о моћном и изражајном жанру, који читаоцу нуди јединствен и несвакидашњи доживљај кореспонденције са књижевним дјелом; роман иманентно захтијева од писца да задржи ауторитативан глас, док се од есеја то не очекује (Саломан: 2012). Управо веза између есејистичког и романеског стваралаштва В. Вулф кандидаткиња поставља као основни предмет ове дисертације.

Значај ове дисертације огледа се управо у чињеници да ће постулати изнесени у есејима бити лоцирани у изабраним романима Вирџиније Вулф (*Госпођа Даловеј*, *Ка светионику*, *Орландо* и *Таласи*), са освртом и на друге романе у којима се могу лоцирати паралеле са њеним есејистичким и књижевно-критичким идејама, чиме ће се дисертацијом суштински обухвати цјелокупан опус Вирџиније Вулф, што у овом контексту до сада није систематски урађено. Такође, анализа везе између поетике романа и критичких есеја Вирџиније Вулф допринијеће бољем разумијевању енглеске књижевности 20. вијека, као и књижевности настале неколико вијекова уназад, а која је скицирана у самим есејима.

5. Циљ и задаци у дисертацији

Основни циљ овог истраживања је да се кроз детаљну анализу корпуса утврди јасна веза између поетике романа и критичких есеја Вирџиније Вулф. Корпус при изради ове докторске дисертације чиниће одабрани дужи есеји (*Господин Бенет и госпођа Браун*, *Сопствена соба*, *Три гвинеје*), прва и друга књига *Есеја* те дневници и писма (*Дневник списатељице* и *Писма Вирџиније Вулф*), као и романи: *Излет на пучину* (*The Voyage Out*, 1915), *Ноћ и дан* (*Night and Day*, 1919), *Јаковљева соба* (*Jacob's Room*, 1922), *Госпођа Даловеј* (*Mrs Dalloway*, 1925), *Ка светионику* (*To the Lighthouse*, 1927), *Орландо* (*Orlando*, 1928), *Таласи* (*The Waves*, 1931), *Године* (*The Years*, 1937) и *Између чинова* (*Between the Acts*, 1941). Један од основних задатака ове дисертације је да понуди одговор на питање зашто је ова неизмјерно значајна веза претежно остављена по страни када је у питању изучавање енглеске књижевности двадесетог вијека.

6. Хипотезе² докторске дисертације

Основне хипотезе рада базиране су на сљедећем:

1. да се кључни концепти донесени у есејима Вирџиније Вулф рефлектују у умјетничком проседеу њених романа,
2. да ставови изнесени у есејима у великој мјери дају кључ за интерпретацију њених властитих романа те дјела њених претходника и савременика,
3. да концепти дати у есејима увелико одређују књижевни правац модернизам, што се показује у критичком сагледавању модерничког стваралаштва.

7. Актуелност и подобност теме докторске дисертације

По први пут ће се један научни рад систематски бавити односом поетике романа и критичких есеја Вирџиније Вулф, односно дати нову интерпретацију романа, користећи критичке постулате о којима ауторка говори у есејима.

8. Преглед стања у подручју истраживања (код нас и у свијету)

На српском говорном подручју спорадично је писано о есејима Вирџиније Вулф, док су се истраживачи на англоамеричком подручју бавили есејима и опет спорадично односима есеја и књижевног стваралаштва (Р. Саломан (*Virginia Woolf's Essayism*, 2012), Е. Гвалтијери (*Virginia Woolf's Essay- Sketching the Past*, 2000), Х. Ли (*Virginia Woolf's Essays* у: *Cambridge Companion to Virginia Woolf*, 2006), али нико није дао свеобухватнији однос с анализом поетичких принципа у есејима и њиховој примјени у књижевном стваралаштву В. Вулф.

² Хиптезе су кратко изречене тврдње. Након изрицања хипотеза слиједе кратка образложења за доказивање. Хипотезе могу имати ограничења у простору и времену, доказују се кроз истраживања у реалном систему (моделу или прототипу) а потврђују се истраживачким методама и статистичком обрадом у дисертацији. Хипотезе могу бити главне и помоћне, односно нулте и алтернативне.

9. Значај истраживања са становишта актуелности у одређеној научној области
У овој дисертацији биће кориштена и новија и старија релевантна литература. Од нарочитог значаја је најновија литература на енглеском језику која би потврдила актуелност ове теме у науци о књижевности, што ће помоћи прецизнијој и бољој интерпретацији романа и есеја В. Вулф.
10. Веза са досадашњим истраживањима
Прије саме анализе односа критичких есеја и романа В. Вулф, кандидаткиња ће дати систематизован преглед доступног корпуса. Такав преглед је тешко урадити без увида у досадашња истраживања како на енглеском, тако и на српском језику, што је једно од круцијалних сегмената овог истраживања.
11. Методе истраживања и инструменти (опрема)
Када је ријеч о методолошком приступу, кандидаткиња ће се ослањати на принципе новог историзма и плуралистичке културолошке анализе. Поменути приступи су одабрани с претпоставком да ће се помоћу њих на адекватан начин расвијетлити и приказати поменута веза између критичких есеја и поетике романа Вирџиније Вулф.
12. Очекивани резултати докторске дисертације
Анализа везе између поетике романа и критичких есеја Вирџиније Вулф допринијеће бољем разумијевању енглеске књижевности двадесетог вијека, као и књижевности настале неколико вијекова уназад. Коначно, очекује се да ће, поред романеског, и есејистички опус Вирџиније Вулф добити на значају и постати предмет неких других научних истраживања у будућности.
13. Процјена потребног времена израде дисертације, мјесто истраживања
Период израде ове докторске дисертације зависи од темпа и интензитета истраживања и различитих других фактора те је тешко прецизно рећи колико ће времена бити потребно за саму израду.
ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
1. Име наставника предложеног за ментора, звање, институција у којој је стекао највише звање, ужа научна област
Др Петар Пенда, редовни професор, Специфичне књижевности – Англоамеричка књижевност, Филолошки факултет, Универзитет у Бањој Луци.
2. Списак радова ментора из којих се може видјети да испуњава услове из Стандарда за акредитацију студијских програма докторских студија
1. Penda, P. <i>Aesthetics and Ideology of D.H. Lawrence, Virginia Woolf and T.S. Eliot</i>, New York: Lexington Books, 2018, ISBN 978-1- 4985-2805-4. Број страница 140, рецензенти Wim Van Mierlo, Jesse Matz (истакнута научна монографија међународног значаја). 2. Bijelić, T., Penda, P., Nikčević Batričević A. <i>Savremena Angloamerička poezija: ideologija, mit, ispovijest</i>. Univerzitet u Banjoj Luci, Filološki fakultet, 2018. ISBN 987-99955-58-43-7. COBISS.RS-ID 7384244. Број страница 258, рецензенти: проф. др Владислава Гордић Петковић и проф. др Марија Кривокапић. (истакнута научна монографија националног значаја). 3. Petar Penda, "Network Theory Approach to Mrs. Dalloway" u: Marija Krivokapić i Armela Panjajoti, <i>Narrative Being vs. Narrating Being</i>, New Castle, Cambridge Scholars Publishing, 2015, 109-120. (рад у часопису међународног значаја). 4. Petar Penda, "The Stones of Silence: Aesthetics of the Political in Seamus Heaney's Poetry", ANQ: A Quarterly Journal of Short Articles, Notes and Reviews, Vol 29. 4, 2016, 268-272. (рад у часопису међународног значаја). 5. Petar Penda, „Savremena angloamerička (anti)teorijska misao u: Književnost: Istorija, teorija i kritika- kraj XX i perspektive početka XXI vijeka, Podgorica: Crnogorska

akademija nauka i umjetnosti, 2015, 21-31. 6. Petar Penda, "Politicising Cityscape: London in Virginia Woolf's Mrs Dalloway", <i>The Literary London Journal</i>, Volume 10, Number 1, spring 2013. (рад у часопису међународног значаја).
3. Имена осталих чланова комисије, звања, институције у којој су стекли највиша звања и ужа научна област 1. Др Марија Летић, ванредни професор, Специфичне књижевности (Англистика), Филозофски факултет Пале, Универзитет у Источном Сарајеву (коментор); 2. Др Татјана Бијелић, редовни професор, Специфичне књижевности – Англоамеричка књижевност, Филолошки факултет, Универзитет у Бањој Луци.
3. Списак радова чланова Комисије из којих се може видјети да испуњавају услове из Стандарда за акредитацију студијских програма докторских студија 1. Marija Letić, <i>The Moth and the Waves: Symbolic Aspects of Virginia Woolf's The Waves</i>, у: <i>Reading Across Borders: Papers in Language and Literary Studies, Faculty of Philosophy</i>, Nikšić, 2005, 185-189. 2. Марија Летић, <i>Лајтмотиви у роману Ка светионику Вирџиније Вулф</i>, у: <i>Радови Филозофског факултета у Источном Сарајеву</i>, бр. 6-7, Филозофски факултет Пале, Универзитет у Источном Сарајеву, Пале, 2005, 507-516. 3. Марија Летић, <i>Старање и идентитет: Сумрак свијести у романима Вирџиније Вулф</i>, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, Пале, 2017, 215 стр. (научна монографија). 4. Marija Letić, <i>Virginia Woolf on Russian Literature</i>, у: <i>English Language and Literature Studies: Interfaces and Integrations</i>, Volume III, Faculty of Philology, Belgrade, 2007, 173-179. 5. Марија Летић, <i>Озбиљност Ејмисове сатире</i>, у: <i>Наука и савремени универзитет 3</i>, Тематски зборник радова са научног скупа (Ниш, 15-16 новембар, 2013), Филозофски факултет Ниш, 2014, 347-357. 1. Bijelić, T. <i>Matrilinijske relacije u prozi Margaret Atwood</i>, Banja Luka: Filološki fakultet, 2012. ISBN 978-99955-58-11-6. COBISS.BH-ID 3413528. Broj stranica 300. Рецензенти: проф. др Радмила Нاستић и доц. др Александра Никчевић Батрићевић (истакнута научна монографија међународног значаја). 2. Bijelić, T. „Maskiranje kao <i>Transfomatrica</i>: Nadilaženje binarnosti u poeziji Patience Agbabi". <i>Tvrđa- časopis za teoriju, kulturu i vizualne umjetnosti</i>, br. 1-2/ 15. ISSN 1332-9146, Zagreb: Hrvatsko društvo pisaca, 2015, 279-288. 3. Bijelić, T. "Burying a Diplomat Father- Shifting ex-Yugoslav Spaces in Yelena Franklin's <i>A Bowl of Sour Cherries</i>". <i>Folia Linguistica et Litteraria: časopis za nauku o jeziku i književnosti</i>, br. 15 ISBN 1800-8542, ISSN 2337-0955, Univerzitet Crne Gore, Filološki fakultet, Institut za jezik i književnost, 2016, 81-95.

4. Bijelić, T., Penda, P., Nikčević Batričević A. *Savremena Angloamerička poezija: ideologija, mit, isповijest*. Univerzitet u Banjoj Luci, Filološki fakultet, 2018. ISBN 987-99955-58-43-7. COBISS.RS-ID 7384244. Број страница 258, рецензенти: проф. др Владислава Гордић Петковић и проф. др Марија Кривокапић. (истакнута научна монографија националног значаја).
5. Bijelić, T. "Between Homeland and Hostland: Women Migrants' Agency in US Post-Yugoslav Novels". *Twentieth-Century Literature*, ISSN: 0041-462X, e-ISSN: 2325-8101. Vol. 65 (1-2), 2019, 97-120.

ПОДАЦИ О ПРИЈАВЉИВАЊУ-НЕПРИЈАВЉИВАЊУ ТЕЗЕ

1. Изјава³ да ли је пријављивана теза под истим називом на другој високошколској институцији

Ова теза није пријављивана на другој високошколској институцији.

ЗАКЉУЧАК

На основу наведеног, закључујемо да је кандидаткиња мср Тијана Поповић подобна за израду докторске дисертације под називом „Однос поетике романа и критичких есеја Вирџиније Вулф“, будући да испуњава све законом предвиђене услове. Ова докторска дисертација представља до сада неистражен корпус на српском говорном подручју; проблем повезаности књижевно-критичких есеја и романа В. Вулф код нас до сада није детаљније обрађиван, стога ова дисертација представља значајан допринос књижевноисторијској науци. Очекујмо да ће предмет дисертације у будућности постати и предмет неких нових истраживања, првенствено у контексту енглеске књижевности двадесетог вијека.

Мјесто: Пале

Датум: 08. 02. 2021.

Комисија:

1. Др Марија Летић, у звању ванредног професора за Специфичне књижевности (Англистика), Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет Пале, предсједник Комисије.

2. Др Петар Пенда, у звању редовног професора за Специфичне књижевности – Англоамеричка књижевност, Универзитет у Бањој Луци, Филолошки факултет, члан Комисије.

3. Др Татјана Бијелић, у звању редовног професора за Специфичне књижевности – Англоамеричка књижевност, Универзитет у Бањој Луци, Филолошки факултет, члан Комисије;

³ Уз захтјев за пријаву и одобрење теме дужни кандидат доставља потписану изјаву

Издвојено мишљење⁴:

1. _____, у звању _____ (НО _____, УНО
_____, Универзитет _____, Факултет _____ у
_____, _____ члан _____ Комисије;

⁴ Чланови комисије који се не слажу са мишљењем већине чланова комисије, обавезни су да у извештај унесу издовојено мишљење са образложењем разлога због се не слажу са мишљењем већине чланова комисије (члан комисије који је издвојио мишљење потписује се испод навода о издвојеном мишљењу)